

Pogorârea Sfântului Duh

Și când a sosit ziua Cincizecimii, erau toți împreună la un loc. Și fără de veste s-a făcut din cer un vuiet ca de suflare de vânt ce vine repede și a umplut toată casa unde ședeau. Și limbi ca de foc li s-au arătat, împărțite, și au șezut pe fiecare din ei. Și s-au umplut toți de Duh Sfânt și au început să grăiască în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.

Faptele Apostolilor
2, 1-4

„Binecuvântat ești, Hristoase, Dumnezeu nostru, Cea ce preaînțelepți pe pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt și printr-înșii lumea ai vânat, Iubitorule de oameni, mărire ție”. (Tropar)

Cu prilejul hramului parohiei noastre vă dorim tuturor o viață plină de prezența Sfintei Treimi, care să ne conducă spre mântuire! La mulți ani!

Preot paroh
Ghiță Mocanu
Preot Ștefan Zaharia

În primele secole creștine, în perioada de până la Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325), **Pogorârea Sfântului Duh** sau **Cincizecimea** se sărbătorea în aceeași zi cu Înălțarea Domnului. Cea mai veche mențiune despre sărbătoarea Rusaliilor o găsim la istoricul Eusebiu, Episcopul Cezareei Palestinei († 339), în lucrarea „Despre sărbătoarea Paștilor”, compusă în anul 332. Din această lucrare reiese că Înălțarea Domnului era sărbătorită în acea vreme odată cu Rusaliile, la 50 de zile de la Învierea lui Iisus. Abia începând cu secolul al V-lea cele două praznice au fost sărbătorite separat. Mențiuni despre sărbătoarea Pogorârii Sfântului Duh găsim și la părinții și scriitorii bisericești Irineu († 202), Tertulian († 220/240) și Origen († 253), precum și în Canonul 43 al Sinodului de la Elvira (300), Canonul 20 al Sinodului I Ecumenic (325) și Constituțiile Apostolice (secolele IV-V).

În Vechiul Testament, Cincizecimea era numită *sărbătoarea săptămânilor* (Ieșirea 34, 22; Deuteronomul 16, 10) sau *sărbătoarea secerișului*. În *Cartea Jubileelor*, o apocrifă evreiască, se spune că, la cincizeci de zile după Paști, evreii serbau darea Legii pe Muntele Sinai.

Începând cu ziua Cincizecimii, Biserica poporului ales a primit marca și sfințenia Duhului Sfânt. Sfântul Evanghelist Ioan spune că această sărbătoare este ziua cea mare (Ioan 7, 37). Rusaliile ne amintesc de **continuarea lucrării mântuitoare** prin Pogorârea Duhului Sfânt asupra ucenicilor și marchează **împlinirea descoperirii celor Trei Persoane** ale Sfintei Treimi. Duhul Sfânt vine și **desăvârșește lucrarea mântuitoare** a Fiului. Cu această sărbătoare se încheie ciclul sărbătorilor dedicate activității pământești și istorice a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Rusaliile reprezintă pentru noi realitatea Pogorârii Sfântului Duh peste ucenicii lui Iisus și momentul în care 3000 de persoanele L-au primit în viața lor, deci întemeierea în chip văzut a Bisericii. Din acel moment vorbim de **prima comunitate creștină**, formată în Ierusalim (Fapte 2, 41), o comunitate dinamică, dedicată crezului creștin (Fapte 2, 42-47).

Numai în Duhul Sfânt omul poate fi numit *teofor* (purtător de Dumnezeu), *hristofor* (purtător de Hristos), sau *pnevmatofor* (purtător de Duh). Sub călăuzirea Sfântului Duh se propovăduiește Evanghelia, se săvârșesc minunile care însoțesc propovăduirea, se fac profețiile, lucrează apostolii și se înscăunează arhieriei; într-un cuvânt, Biserica devine **loc de mântuire**, iar credincioșii locașuri vii și bineplăcute lui Dumnezeu. La Cincizecime, Duhul Sfânt Se îndreaptă spre toți oamenii și-i înfiază, și aceasta pentru că Duhul Însuși mărturisește cu duhul nostru că suntem „fii ai lui Dumnezeu” (*Romani 8, 16*). Dacă suntem fii, suntem și „moștenitori ai lui Dumnezeu”, mai bine zis „împreună-moștenitori cu Hristos” (*Romani 8, 17*).

Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte, și te sălășluiește întru noi!

Recomandări de suflet: Sfântul Grigorie Palama

Sfântul Grigorie Palama (1296-1359), Arhiepiscop al Tesalonicului, este unul dintre cei mai profunzi și mai originali teologi ai Bisericii Ortodoxe. Doctrina elaborată de el are o **valoare de sinteză** pentru teologie dar și **implicații filozofice și antropologice** profunde. El este cinstit la 14 noiembrie și în Duminica a doua a Sfântului și Marelui Post. Principalele titluri ale operei palamite pe care le puteți citi sunt:

Texte de autor:

Epistole, Editura Anastasia, București, 2012

Filocalia - vol. 7 - ediție jubiliară, Editura IBMBOR, București, 2017

Omilii, 3 volume, Editura Doxologia, Iași, 2019, 2021

Omilii, 3 volume, Editura Anastasia, București, 2011

Opere complete, 7 volume, Editura Gândul Aprins, București, 2013-2019

Scrieri I. Tomosuri dogmatice. Viața - Slujba, Editura Deisis, Sibiu, 2009

Scrieri II. Fecioara Maria și Petru Athonitul - prototipuri ale vieții isihaste și alte scrieri duhovnicești, Editura Deisis, Sibiu, 2005

Cărți și studii:

Adrian Lemeni, *Adevăr și demonstrație: de la incompletitudinea lui Godel la vederea mai presus de orice înțelegere a Sfântului Grigorie Palama*, Editura Basilica, București, 2020

Arhimandritul Metodie Alexiu, *Viața în Hristos, după Sfântul Grigorie Palama*, Mitropolia Tesalonicului, Tesalonic, 2018

Constantin Făgețan, *Stâlpii ortodoxiei. Sfântul Fotie cel Mare, Sfântul Marcu Egumenul, Sfântul Grigorie Palama*, Editura Egumenița, Galați, 2019

Chiril de Schitopolis, *Viețile pustnicilor Palestinei*, Editura Basilica, București, 2021

Ieromonah Calinic (Berger), *Teognosia*, Editura Deisis, Sibiu, 2014

Ierotheos Mitropolitul Nafpaktosului, *Sfântul Grigorie Palama ca aghiorit*, Editura Egumenița, Galați, 2020

Ioan I. Ică jr., *Maica Domnului în teologia secolului XX și în spiritualitatea isihastă a secolului XIV: Sfântul Grigorie Palama, Sfântul Nicolae Cabasila, Sfântul Teofan al Niceei*, Editura Deisis, Sibiu, 2008

John Meyendorff, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, Editura Nemira, București, 2014

Pr. dr. Roger Coresciuc, *Omiliile Sfântului Grigorie Palama. Analiză omiletică*, Editura Doxologia, Iași, 2013

Pr. Porphyrios Georgi, *Învier și viață. Eshatologia în învățătura Sf. Grigorie Palama*, Editura Andreiana, Sibiu, 2015

Sfântul Chiril, Arhiepiscopul Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr, vol. 1, tomul 1 și tomul 2*, Editura Basilica, București, 2020

Lectură cu folos!

Semnele din calendar: Abrevierile (IX)

Voscr. - Voscreasna

Termenul **voscreasna** se traduce prin stihira sau imnul Învierii. Voscesnele sunt parafrazări ale Evangheliilor corespunzătoare ale Învierii, cântări matinale în care se vorbește despre mergerea Femeilor Mironosițe la mormântul Mântuitorului, în dimineața Învierii. Ele se cântă înspre finalul Utreniei (slujba dimineții).

Rânduiești: Sfânta Treime sau Lunea Sfântului Duh

Evenimentul Pogorârii Duhului Sfânt nu trebuie văzut ca o sărbătoare doar a Sfântului Duh, ci (una) a întregii Sfinte Treimi, pentru că Duhul Sfânt nu S-ar fi pogorât dacă nu se înălța Fiul pentru a da mărturie Tatălui (Ioan, XIV-XVII). Duminica Cinzecimii amintește de Pogorârea Duhului Sfânt ca eveniment al Sfinte Treimi, fără a fi vorba de două Sărbători distincte. În tradiția Bisericii Ortodoxe, în ziua imediat următoare marilor sărbători se comemorează persoanele care stau în legătură nemijlocită cu persoana sau evenimentul aflat în centrul respectivei sărbători. Întrucât persoanele Sfinte Treimi, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, sunt într-o legătură nemijlocită, **lunea de după Rusalii este consacrată proslăvirii Sfinte Treimi**, deci sărbătorii Cincizecimii îi sunt consacrate două zile.